

Брюксел, 24 май 2019 г.
(OR. en)

9566/19

Междуинституционални
досиета:
2018/0203(COD)
2018/0204(COD)

JUSTCIV 128
EJUSTICE 84
COMER 76
CODEC 1130

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	9460/19
№ док. Ком.:	9622/18, 9620/18
Относно:	Цифровизация на съдебното сътрудничество Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела — Ориентационен дебат

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 31 май 2018 г. Комисията прие посочените по-горе предложения за преразглеждане¹ и ги представи на Съвета и Парламента. Правното основание на предложенията е член 81 (Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси) от Договора за функционирането на Европейския съюз и те подлежат на обикновената законодателна процедура. И двете предложения са придружени от оценка на въздействието².
2. С Регламент (ЕО) № 1393/2007 относно връчването на документи беше установена бърза, сигурна и стандартизирана процедура за предаване на документи по граждански и търговски дела между съдилища и други страни по делото, които се намират в различни държави членки. Една от основните цели на предложението за преразглеждане на Регламента относно връчването на документи е да се адаптират механизмите за сътрудничество и работните потоци на предаване, предвидени в действащия регламент, към техническите промени, предизвикани от цифровизирането. По този начин връчването на документи следва да стане по-ефективно чрез утвърждаването на сигурно и ускорено електронно предаване и връчване на документи.

---

¹ Док. 9620/18; Док. 9622/18.

² Док. 9620/18 ADD1 + ADD2; Док. 9622/18 ADD1 + ADD2.

3. Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела е друг важен инструмент на европейското съдебно сътрудничество. Целта на този инструмент е да установи рамка за трансгранична съдебна помощ между държавите членки по граждански и търговски дела чрез улесняване на събирането на доказателства през граница. Предложението за преразглеждане на Регламента за събирането на доказателства има за цел да се установи единна за целия ЕС система за пряко, сигурно и бързо предаване и изпълнение на искания за събиране на доказателства, като се използват предимствата, предоставени от цифровизирането.
4. Ето защо основната обща цел на двете предложения за преразглеждане, наред с редица други подобрения³, е да се отговори на нуждата от осъвременяване, по-специално посредством цифровизиране и използване на ИТ технологии при трансграничен обмен между съдилищата, органите и агенциите във връзка със събирането на доказателства и връчването на документи, като същевременно се подсилят процесуалните гаранции. В предложенията на Комисията се призовава за създаване на задължителна електронна децентрализирана ИТ система за тази цел. В това отношение предложенията отразяват общите принципи, залегнали в Стратегията за европейското електронно правосъдие за периода 2014—2018 г., приета от Съвета през декември 2013 г.⁴.

---

³ Включително насърчаване на използването на пряко събиране на доказателства посредством видеоконферентна връзка, което също е свързано с цифровизирането.

⁴ Публикувана в Официален вестник на 21 декември 2013 г. (2013/С 376/06).

5. На 13 февруари 2019 г. Европейският парламент прие с 563 гласа „за“, 27 „против“ и 9 въздържаха се позицията си на първо четене по предложението относно връчването на документи, съдържаща 64 изменения на предложението на Комисията, и с 554 гласа „за“, 26 „против“ и 9 въздържаха се позицията си на първо четене по предложението за събирането на доказателства, съдържаща 37 изменения на предложението на Комисията. В позициите си ЕП изразява виждането, че цифровизирането на съдебното сътрудничество в контекста на двете предложения следва да се извършва посредством децентрализирана ИТ система, включваща националните ИТ системи, свързани чрез комуникационна инфраструктура, която дава възможност за сигурен и надежден трансграничен обмен на информация в реално време между националните ИТ системи. Тази децентрализирана ИТ система следва да се основава на системата e-CODEX⁵ и да се управлява от eu-LISA⁶.
6. Европейският икономически и социален комитет прие становището си⁷ по предложенията на 17 октомври 2018 г. Според ЕИСК и двете предложения съответстват на стратегията за цифровия пазар по отношение на електронното правителство, и по-специално по отношение на необходимостта да се предприемат стъпки за модернизиране на публичната администрация и за постигане на трансгранична оперативна съвместимост.
7. В съответствие с член 3 от Протокол № 21 към Договорите относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, Ирландия реши да участва в двете предложения, а Обединеното кралство реши да участва в предложението относно връчването на документи. Обединеното кралство не се възползва от възможността, предвидена в член 3 от Протокол № 21, да участва в приемането и прилагането на предложението относно събирането на доказателства. Във връзка с прилагането на Протокол № 22 към Договорите относно позицията на Дания тя не участва в приемането на предложените мерки.

---

⁵ комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни.

⁶ Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

⁷ Док. 14013/18.

II. ЦИФРОВИЗИРАНЕ НА СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО

а) Предложенията на Комисията

8. Комисията предлага да се предвиди задължение за въвеждане и използване (освен при извънредни обстоятелства) на децентрализирана ИТ система в контекста на двете предложения за преразглеждане. Аргументите за това са в две насоки. От една страна, задължителното използване ще внесе добавена стойност посредством по-бързото предаване на молби и поевтиняването на трансграничните производства (въпреки че това би наложило първоначални разходи, свързани с изграждането на националните системи). От друга страна, при децентрализирания подход се зачитат съществуващите национални ИТ системи, ще се ограничи въздействието върху националните решения, основани на ИТ, и ще се създадат възможности за по-тясна интеграция в техническо отношение. В предложенията на Комисията не се посочва изрично конкретно софтуерно решение, като техническата спецификация се оставя да бъде уредена в актове за изпълнение. В същото време в изготвените от Комисията оценки на въздействието, които придружават двете предложения, се изтъква, че e-CODEX е най-подходящата ИТ система и единствената, която е леснодостъпна. Разработването на друга децентрализирана система би означавало предизвикателствата, които вече са преодолені при разработването на e-CODEX, да възникнат отново.

б) Актуално състояние на работата в Съвета

9. След като през 2018 г. Комисията представи двете предложения за преразглеждане, те бяха предмет на редовно обсъждане в Работната група по гражданскоправни въпроси (Връчване на документи/Събиране на доказателства). Един от най-дебатираните аспекти при обсъжданията на техническо равнище беше цифровизирането.

10. Въпреки че изглежда е налице широко съгласие относно необходимостта от модернизиране на съдебното сътрудничество на равнището на ЕС в съответствие с основните принципи, набелязани в Стратегията за европейското електронно правосъдие за периода 2014—2018 г., приета от Съвета през декември 2013 г.⁸, обсъжданията в работната група на Съвета показаха някои различия във вижданията относно следните аспекти:
- i) задължително или незадължително използване на ИТ система;
  - ii) централизирана или децентрализирана ИТ система;
  - iii) използване на съществуващо ИТ решение или създаване на ново такова решение;
  - iv) разходи по въвеждането и използването на ИТ система.
11. По отношение на задължителното или незадължително въвеждане и използване на ИТ система позициите на делегациите са разделени. Изтъкнато бе, че незадължителният подход би осигурил на държавите членки необходимата гъвкавост, която да им позволи да адаптират и развиват цифровизирането на съдебната система, следвайки свой собствен ритъм. Същевременно използването на ИТ система за целите на обмена с други държави членки в контекста на връчването на документи и събирането на доказателства не предполага цялостно цифровизиране на съдебната система на национално равнище. Наред с това използването на доброволен принцип може да не предостави достатъчно влияние и стимули за по-ускорено модернизиране на трансграничното съдебно сътрудничество. Въпреки че електронните комуникации вече са възможни в друг контекст (например процедурата за европейската заповед за плащане), практиката показва, че това средство рядко се използва на доброволен принцип. Посредством задължителния подход би се преодоляло нежеланието за използване на цифрови решения при трансгранични производства. Някои делегации представиха идеята, че би могло да се възприеме различен подход към двете предложения за преразглеждане, като се вземе предвид например, че използването на задължителна ИТ система може да бъде оправдано при връчването на документи, но не непременно при събирането на доказателства. Същевременно един такъв диференциран подход все още не е анализиран от гледна точка на обосновката му и на последиците от него за другите аспекти на двете предложения за преразглеждане.

---

⁸ Публикувана в Официален вестник на 21 декември 2013 г. (2013/C 376/06).

12. Що се отнася до използването на централизирана или децентрализирана ИТ система, изглежда че мнозинството делегации предпочитат децентрализирания подход. Както вече беше изтъкнато, този децентрализиран подход ще зачита съществуващите национални ИТ системи и би ограничил въздействието на националните ИТ решения, тъй като би позволил гладкото взаимно свързване с тези системи. Това обаче би означавало малко по-високи разходи за държавите членки. В действителност делегациите, които подкрепят централизирания подход, изтъкнаха като предимство най-вече, че разходите ще трябва да се поемат от бюджета на ЕС, а не от националните бюджети.
13. Позициите на делегациите изглеждат разделени и по отношение на използването на вече съществуващо ИТ решение или създаването на ново такова. Едно от съществуващите решения е e-CODEX – система, разработена с финансовата подкрепа на ЕС от консорциум от държави членки през период от почти десет години. Понастоящем E-CODEX се използва за следното: Система за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS)⁹; взаимно свързване на националните регистри по несъстоятелност¹⁰; цифровата система за обмен на електронни доказателства¹¹. В същото време, що се отнася до случаите на използване на основата на доброволно сътрудничество, e-CODEX все още не се прилага и използва от всички държави членки. В този контекст при обсъжданията в работната група държавите членки, в които понастоящем няма въведени ИТ системи, поддържащи електронни процедури, посочиха, че Комисията би могла да разгледа възможността за разработване на решение за образец за приложение за свързване за поддържаща система на национално равнище, при условие че сред делегациите е налице достатъчно силна и широка подкрепа за варианта за задължителна електронна комуникация. Всички системи ще трябва да бъдат оперативно съвместими в техническо отношение и да отговарят на еднакъв набор от технически спецификации (протоколи, стандарти, XML схеми и работни потоци).

---

⁹ Създадена с Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право.

¹⁰ Създадено с Регламент (ЕС) 2015/848 относно производството по несъстоятелност.

¹¹ Създадена със заключенията на Съвета от 2018 г. относно насърчаването на взаимното признаване чрез подобряване на взаимното доверие.

14. Що се отнася до разходите за създаването и използването на ИТ система, в изготвените от Комисията оценки на въздействието като примерен среден разчет на разходите се посочват 15 000 EUR за разгръщането на e-CODEX на национално равнище и между 20 000 и 50 000 EUR за разработването на централна национална поддържаща система. Следва да се отбележи, че в рамките на сега действащата многогодишна финансова рамка Комисията предостави финансиране за цифровизирането на достъпа до правосъдие и съдебното сътрудничество както по линия на програма „Правосъдие“, така и по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Някои държави членки обаче са изготвили свои собствени разчети на разходите и са стигнали до предварителното заключение, че тези разходи ще бъдат по-високи от предвиденото в разчетите на Комисията. Изглежда, че ще бъде необходим допълнителен анализ на разходите, за да могат някои делегации да добият по-добра представа за последиците от двете предложения за преразглеждане върху техните национални системи.

III. ОРИЕНТАЦИОНЕН ДЕБАТ

15. В контекста на обсъжданията на равнището на работната група постигането на евентуален компромис по общите аспекти на цифровизирането на двете предложения ще зависи от по-нататъшната работа по тях. Би могло да се разгледа вариантът за запазване на задължителното използване на ИТ система, ако това бъде предвидено в рамките на един по-продължителен преходен период преди използването да стане задължително, и ако се допуснат изключения (които трябва да бъдат определени), като по този начин се даде възможност и за традиционно връчване на документи и събиране на доказателства на хартиен носител. Това следва да се извърши успоредно с по-нататъшната работа по набелязване на разходите, които трябва да бъдат поети от държавите членки. Би могло да се разгледа и вариантът за незадължителното използване на ИТ система. Това обаче следва да се преценява от гледна точка на добавената стойност на преразглеждането на двата регламента и на практическите последици от него, като се вземат предвид въпросите, изложени в точки 11 и 13.

16. За да се постигне по-нататъшен напредък по тези две досиета, председателството смята, че е необходимо аспектите на цифровизирането да бъдат обсъдени на равнище министри, тъй като тези аспекти играят важна роля и в двете предложения. Важно е да се вземе предвид фактът, че броят на трансграничните случаи се увеличава и ще продължи да нараства в резултат на нарастващия брой трансгранични трансакции и законодателни инструменти в областта на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела. Във връзка с това използването на модерни технологии би могло да допринесе за това трансграничните производства да станат по-бързи и по-евтини.
17. Резултатите от това обсъждане, въз основа на принципа, че *нищо не е договорено, докато не бъде договорено всичко*, следва да послужат като насока за по-нататъшната работа по предложенията.
18. В този контекст и с разбирането, че е необходим по-нататъшен анализ относно разчетите на разходите, председателството приканва Съвета да проведе ориентационен дебат по следните въпроси:
- а) Трябва ли цифровизирането на съдебното сътрудничество в контекста на връчването на документи/събирането на доказателства да се основава на сигурна децентрализирана ИТ система, която обхваща свързани национални ИТ системи?
  - б) Трябва ли въвеждането и използването на тази ИТ система да бъде задължително за държавите членки, но обвързано с по-дълъг преходен период и в зависимост от наличието на референтно решение за изграждане на поддържаща система, което да бъде предоставено от Комисията? Ако използването е задължително, до каква степен и при какви обстоятелства следва да се допуска използването на други комуникационни средства?
  - в) Трябва ли e-CODEX да бъде софтуерното решение, което да се използва за децентрализираната ИТ система?